

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a JUDr. Viktora Kučery a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **České vinařské závody, a.s.** se sídlem v Praze, Bělehradská 7/13, právně zast. JUDr. Jiřím Oblukem, advokátem se sídlem v Ostravě, Nádražní 213/10, proti žalovanému: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát** se sídlem v Brně, Květná 15, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu

t a k t o :

- I. Žaloba proti rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, ústředního inspektorátu, ze dne 6. 6. 2012, č. j. BF987-6/121/9/2011-SŘ, **se z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

Žalobou ze dne 9. 8. 2012 se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 6. 2012, č. j. BF987-6/121/9/2011-SŘ, kterým bylo změněno předchozí prvostupňové rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně ze dne

24. 10. 2011, č. j. AZ785-11/025/7/2011-SŘ. Uvedenými rozhodnutími bylo vysloveno, že ke dni 10. 8. 2010 v provozovně Hlavní 666/2, Velké Pavlovice žalobce porušil povinnost vést evidenční knihy v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, zákonem o vinohradnictví a vinařství a prováděcím právním předpisem stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství tím, že nevedl evidenci podle § 14 odst. 5 písm. b) vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, v platném znění (dále jen „Vyhláška“) na vzoru uvedeném v příloze č. 24 Vyhlášky, nevedl evidenci podle § 14 odst. 10 Vyhlášky na vzoru uvedeném v příloze č. 32 Vyhlášky a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 5 zákona č. 321/2004 o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o vinohradnictví a vinařství“) a porušil čl. 16 nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 178/2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin, v platném znění (dále jen „Nařízení“), neboť uváděl do oběhu vína, Müller Thurgau, jakostní víno odrůdové, Ryzlink vlašský, jakostní víno odrůdové, které označil na etiketě zemí původu Česká republika, ačkoliv původ hroznů, z nichž byla tato vína vyrobena, je neznámý a uváděl tak spotřebitele v omyl, co se týče provenience vína, a dopustil se tak správního deliktu podle § 39 odst. 1 písm. jj) zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění platném a účinném v době spáchání správního deliktu, za což mu byla podle ust. § 39 odst. 6 písm. c) posledně citovaného zákona za použití zásady absorpční, analogicky podle ust. § 12 odst. 2 zákona o přestupcích uložena úhrnná pokuta ve výši 1 000 000 Kč.

II.

Obsah odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného

Správní orgány zjistily, že hrozny specifikované na výkupních lístcích, jejichž čísla jsou uvedena v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, nakoupené společností VINIUM a.s. (a následně prodané žalobci) v roce 2009 od společností VINOTOP-CZ, s.r.o., P.S., s.r.o. a BRAVO-CZ, s.r.o. v celkovém množství 998 420 Kč nemohly pocházet z vinic, jejichž registrační čísla byla uvedena na jednotlivých výkupních lístcích, neboť bylo prokázáno, že pěstitelé, kteří hrozny na vinicích vypěstovali, je buď zpracovali sami nebo je prodali jiným výrobcům vína, kteří z těchto hroznů vyrobili víno. Hrozny z vinic, jejichž registrační čísla byla uvedena na citovaných výkupních lístcích, se k žalobci prokazatelně nikdy nedostali. Jedná se o hrozny, u nichž není znám jejich původ. Z těchto hroznů žalobce vyráběl víno (resp. na základě smlouvy víno pro žalobce vyráběla společnost VINIUM a.s.). Část vína vyrobeného z hroznů neznámého původu uváděla do oběhu společnost VINIUM a.s., další část vína vyrobeného z hroznů neznámého původu uváděl do oběhu žalobce. Žalobce porušil ust. čl. 16 Nařízení, a to tím, že uváděl do oběhu víno, u kterého bylo zjištěno, že jeho původ deklarovaný žalobcem na etiketě (země původu Česká republika) neodpovídá skutečnosti, čímž uváděl spotřebitele v omyl. Povinným údajem pro označování všech vín je provenience vína. Pokud výrobce, resp. majitel vína nebo ten, kdo drží víno v průběhu zpracování, nezná původ vstupní suroviny, t.j. hroznů, není schopen prokázat, jaké meziprodukty, s jakým původem byly smíchány v průběhu výroby, neoznačuje šarže jednotlivých meziproduktů, není možné, aby výsledný výrobek označil původem – proveniencí, která se opírá o pravdivé údaje v evidenčních knihách. Z hroznů neznámého původu nelze vyrábět a uvádět do oběhu

víno i z důvodu, že není známo, zda se nejedná o hrozny ze třetích zemí, které nelze na území Evropských společenství zpracovávat na víno, není známo, zda se nejedná o hrozny jiného druhu, než *Vitis vinifera*, ze kterých nelze vyrábět víno, není známo, zda hrozny pochází z legálně vysazených vinic, pokud by hrozny byly z Evropské unie, není známo, ze které jsou vinařské zóny, nelze tudíž posoudit, zda enologické postupy byly v souladu s požadavky právních předpisů. Označení „jakostní víno“ je tradičním chráněným výrazem, který může být používán pouze pro vína z České republiky. Žalobce nezajistil, aby byl původ hroznů důsledně ověřený již při výkopu, nevedl vinařskou evidenci, tedy zásadně podceňoval systém, který má přispět k průkaznosti vlastností konečného produktu a k jeho věrohodnosti, nezajistil soustavnou kontrolu svých produktů, a to od nákupu hroznů až po zpracování výsledných vín, nemůže se proto domáhat liberace. Žalobce podle kontrolních zjištění vůbec nevedl vinařskou evidenci podle § 14 odst. 5 Vyhlášky, přičemž nevedení evidenčních knih žalobce v době kontrolních zjištění nerozporoval. Za oba správní delikty byla uložena úhrnná pokuta ve výši 1 000 000 Kč, přičemž limity sankcí u předmětných správních deliktů jsou stejné, tedy 5 000 000 Kč.

III.

Obsah žaloby

Žalobce není osobou, která by měla povinnost vést evidenci o hmotnosti a cukernatosti vykoupených hroznů a evidenci o zásobách vína. Ust. § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství sice obecně stanovuje, že povinnost vést evidenční knihy má fyzická nebo právnická osoba, která vlastní, drží nebo zprostředkovává produkt za účelem výkonu svého podnikání nebo k obchodním účelům, ale rozsah, způsob a lhůty týkající se vedení evidenčních knih jsou stanoveny předpisy Evropských společenství, v dalších ustanoveních citovaného zákona a v prováděcí vyhlášce. V jednotlivých ust. § 14 odst. 5 Vyhlášky je konkretizován subjekt, který je povinen vést evidenci o hmotnosti a cukernatosti hroznů a evidenci o zásobách vína; vždy má tuto povinnost výrobce. V uvedeném případě se však neužije obecná definice subjektu povinného vést evidenční knihy podle § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství, ale užije se speciální definice v § 14 odst. 5 písm. b) a § 14 odst. 10 Vyhlášky. Výrobcem vína byla společnost VINIUM a.s., která na základě Smlouvy o výkupu hroznů ze dne 6. 8. 2009 a Smlouvy o výrobě vína a budoucím prodeji vína v technologické fázi VŠK ze dne 24. září 2009 pro žalobce vykupovala hrozny révy vinné a vyráběla z nich víno. Veškerou komunikaci a kontakt s pěstiteli, příp. jinými dodavateli hroznů, zabezpečovala právě společnost VINIUM, a.s., a proto mohla disponovat a nedisponovala údaji o hmotnosti a cukernatosti vykoupených hroznů, žalobce nikdy sám hrozny nevykupoval, nemohl disponovat údaji o hmotnosti a cukernatosti vykoupených hroznů, proto nikdy neměl a nemohl mít ani povinnost vést tuto evidenci, neboť nebyl výrobcem. Obdobné platí i pro evidenci o zásobách vína, neboť žalobce víno nevyráběl, a proto neměl ani k dispozici informace o zásobách vyrobeného vína. Bylo by nelogické, aby společnost VINIUM, a.s., která hrozny vykupovala a vyráběla z nich pro žalobce víno, i žalobce, měli povinnost vést každý shodné evidence. Žalobce by potřebné údaje získával pouze prostřednictvím společnosti VINIUM a.s., a proto by byly paralelně vyhotovovány dvě naprosto stejné evidence. Žalobce měl s uvedenou společností smluvně ošetřenu povinnost vedení evidence podle zákona o vinohradnictví a vinařství, tuto povinnost měla společnost VINIUM a.s. Nemohl být naplněn ani pojmový znak správního deliktu, a to materiální stránka spočívající

ve škodlivosti jednání pro společnost. I kdyby bylo shledáno, že žalobce byl povinen evidence vést, pak jejich nevedením nemohl být způsobem žádný škodlivý následek, příp. ohrožení spotřebitele, neboť tyto evidence vedla společnost VINIUM a.s. jako výrobce. Nedošlo ani k žádnému škodlivému následku, příp. ohrožení spotřebitele, neboť na základě údajů o společnosti VINIUM a.s. byly obě evidence žalobcem vypracovány. To, že v evidenci byly uvedeny údaje, které se později ukázaly jako nepravdivé, není možno chápat jako škodlivý následek, příp. ohrožení spotřebitele, neboť účelem skutkové podstaty podle ust. § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství je postihnout nevedení či nepředložení evidenčních knih. Žalobce při posuzování naplnění znaku skutkové podstaty správního deliktu, týkajícího se označování vína etiketou zemí původu Česká republika, ač původ hroznů byl neznámý, nijak nepřihlédl k okolnostem, které byly skutečnou příčinou uvedení produktu neznámého původu do oběhu. Tyto okolnosti neměly původ v činnosti žalobce a ten je nemohl nijak ovlivnit, příp. zjistit. Závěr o nenaplnění liberačního důvodu je nesprávný, neboť žalobce vykonal vše, co po něm bylo možno objektivně vyžadovat, aby k porušení povinnosti nedošlo. Výkup hroznů pro žalobce zajišťovala společnost VINIUM a.s., která tyto hrozny vykupovala svým jménem a na jeho účet, a to na základě shora citované smlouvy. Veškerý proces výkupu hroznů i jejich následné zpracování probíhal zcela mimo dispozici žalobce, který tento proces nemohl nijak ovlivnit. Žalobce s vykupovanými hrozny nepřišel do přímého styku, neboť tyto byly bezprostředně po výkupu společností VINIUM a.s. dále zpracovávány a žalobce proto nemohl nijak ověřovat, zda údaje dodavatelů hroznů o jejich původu odpovídají skutečnosti. Nebylo v silách žalobce zjistit, že údaje o původu hroznů jsou nepravdivé. Ve smlouvě o výkupu hroznů byl jasně vymezen předmět smlouvy, a to výkup hroznů révy vinné z oblasti Morava z jednotlivých viničních tratí a registrovaných vinic vhodných pro účely výroby vína. Ve smlouvě byly specifikovány odrůdy, jakost i množství hroznů, které mají být společností VINIUM, a.s. vykoupěny. Tato společnost byla povinna vykonávat činnost podle smlouvy s potřebnou odbornou péčí a v souladu s platnými obecně závaznými právními předpisy, technologickými postupy a jí známými zájmy žalobce. Jednou týdně byla společnost VINIUM, a.s. povinna informovat žalobce o probíhajících jednáních, činnostech a poznatcích, které by mohly mít podstatný nebo rozhodující vliv na uzavření obchodu nebo na další obchodní činnost žalobce. Názor žalovaného by v důsledku vedl k absurdnímu závěru, že správního deliktu by se dopustil také např. každý prodejce vína, který by si před prodejem koncovým spotřebitelům nezkontroloval u svých dodavatelů, zda údaje o původu hroznů, z nichž výrobce vína při výrobě vycházel, odpovídají skutečnosti. Žalobce se nacházel v podobném postavení jako osoby, které se zabývají pouze prodejem již vyrobeného vína, neboť společnost VINIUM, a.s. mu měla pouze dodat již vyrobená vína, kdy žalobce tuto výrobu financoval následným uhrazením nákladů na koupi hroznů a zaplacením sjednané odměny za výrobu vína. Z toho však nelze dovozovat, že by žalobce byl povinen nést odpovědnost za plnění povinností, stanovených právními předpisy společnosti VINIUM, a.s. jako výrobce vína. Z žádného právního předpisu pro žalobce nevyplývá povinnost, aby ověřoval u pěstitelů hroznů, zda údaje o původu hroznů zakoupených společností VINIUM, a.s. v rámci obstarávání smluvní výroby vína pro žalobce, uvedené jejich dodavateli, odpovídají skutečnosti. Jsou to dodavatelé, resp. dopravci, kteří mají povinnost stanovenou právními předpisy vystavit k dodávaným hrozňům průvodní doklady obsahující pravdivé údaje o jejich původu. Jestliže dodavatelé tuto svoji povinnost nesplnili, resp. porušili tím, že neuvedli do průvodních dokladů pravdivé údaje, nelze to klást za vinu ani výrobcí vína a už vůbec ne žalobci, neboť ten nejen že není povinen předvídat porušení povinností uložených

právními předpisy, ale současně není ani oprávněn dodržování těchto povinností u dodavatelů jakkoliv kontrolovat. Vzhledem k velikosti a obrátům žalobce není ani v jeho možnostech přezkoumávat a ověřovat pravdivost každé informace, kterou by obdržel. Na rozdíl od příslušných orgánů státní správy žalobce nedisponuje vůči pěstitelům hroznů žádnými pravomocemi, které by mu umožnily cokoli po nich požadovat nebo vykonávat kontrolu. Údaje o původu hroznů sdělí jejich pěstitelé správním orgánům na základě příslušných ustanovení zákona o Státní zemědělské a potravinářské inspekci. Jestliže pěstitelé hroznů neměli povinnost na dotazy společnosti VINIUM, a.s. či případné dotazy žalobce sdělit pravdivé údaje, nelze ani po společnosti VINIUM, a.s. či žalobci spravedlivě požadovat, aby takovéto kontroly, u nichž v podstatě nelze nijak zaručit pravdivost a úplnost získaných údajů, prováděli. Dospěl-li žalovaný při posuzování splnění podmínek pro naplnění liberačního důvodu k závěru, že žalobce nevynaložil potřebné úsilí k zabránění porušení povinností, aniž by se jakkoliv zabýval tím, zda vynaložení takového úsilí lze po žalobci spravedlivě vyžadovat a zda by bylo takové úsilí vůbec způsobilé účinně zabránit porušení povinností, je závěr žalovaného nepřezkoumatelný pro nedostatek odůvodnění. Žalovaný se při určování výše pokuty nezabýval majetkovými poměry žalobce, přičemž má-li být majetková sankce individualizovaná a přiměřená, musí reflektovat i majetkové poměry potrestaného. Ač se žalovaný při určování výše pokuty zabýval přitěžujícími i polehčujícími okolnostmi, stanovená výše pokuty je nepřiměřená majetkovým poměrům žalobce.

IV.

Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve vyjádření k žalobě zopakoval skutkovou a právní argumentaci použitou v žalobou napadeném rozhodnutí. Navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V.

Obsah repliky žalobce

V doplňujícím procesním podání žalobce ze dne 21. 11. 2012, nazvaném jako replika žalobce, žalobce zdůraznil, že správní orgány sice zjistily správně skutkový stav věci, ale nesprávně jej právně posoudily.

VI.

Posouzení věci krajským soudem

Žalobce především namítal, že není osobou, která by měla povinnost vést evidenci o hmotnosti a cukernatosti vykoupených hroznů a evidenci o zásobách vína, tudíž se nemohl dopustit vytýkaného jednání. K této námitce uvádí soud následující.

Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce nevedl evidenci podle ust. § 14 odst. 5 písm. b) a § 14 odst. 10 Vyhlášky na vzorech uvedených v příloze č. 24 a 32 tohoto předpisu.

Podle ust. § 30 odst. 1 a 3 zákona o vinohradnictví a vinařství platí, že fyzická nebo právnická osoba, která vlastní, drží nebo zprostředkovává produkt za účelem výkonu svého podnikání nebo k obchodním účelům, je povinna vést evidenční knihy v rozsahu, způsobem a

ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, tímto zákonem a prováděcím právním předpisem. Prováděcí právní předpis stanoví podrobnosti způsobu a rozsahu vedení, uchovávání a předkládání evidenčních knih podle odst. 1 a 2.

Podle ust. § 14 odst. 1 věta první Vyhlášky platí, že evidenční knihy tvoří evidence vedená na vzorech uvedených v odst. 3 – 12, přičemž tato evidence může být rozdělena do několika evidenčních knih.

Podle ust. § 14 odst. 5 Vyhlášky platí, že evidenci o hmotnosti a cukernatosti sklizených vinných hroznů a záznamy o vinicích a na ní dosažených hektarových výnosech vede pěstitel na vzoru uvedeném v příloze č. 23, nakoupených vinných hroznů nebo hroznového moštu vede výrobce na vzoru uvedeném v příloze č. 24; výkup vinných hroznů provádí výrobce na výkupním lístku, jehož vzor je uveden v příloze č. 25; výkupní lístek může být nahrazen i jiným dokladem, zejména vážním lístkem nebo dodacím listem, pokud tento doklad má veškeré náležitosti a údaje obsažené ve výkupním lístku; výkupní lístek nebo doklad jej nahrazující uchová výrobce i pěstitel po dobu pěti let, c) prodej vinných hroznů nebo hroznového moštu vede pěstitel na vzoru uvedeném v příloze č. 26, d) zpracovaných vinných hroznů nebo hroznového moštu a množství vyrobeného vína s členěním podle jakostních tříd vede výrobce na vzoru uvedeném v příloze č. 27.

Podle ust. § 14 odst. 10 Vyhlášky platí, že evidenci o zásobách vína vede výrobce na vzoru uvedeném v příloze č. 32.

Ze smluv uzavřených mezi žalobcem a společností VINIUM, a.s. o výkupu hroznů a o výrobě vína a budoucím prodeji vína v technologické fázi VŠK ze dne 6. 8. 2009 a 24. 9. 2009 vyplývá, že smluvní strany jsou propojenými osobami, které mezi jiným podnikají v témže předmětu podnikání, jímž je výroba vína; smluvní strany se v souvislosti s přípravou výkupu hroznů v roce 2009 dohodli, že výkup hroznů bude pro potřeby obou smluvních stran v roce 2009 financovat žalobce, byla dohodnuta úplata za výkup hroznů pro společnost VINIUM, a.s., neboť tato společnost se zavázala pro žalobce svým jménem a na jeho účet vykupovat hrozny révy vinné z oblasti Morava. V rámci smlouvy se společnost VINIUM, a.s. zejména zavázala vykupovat od třetích osob svým jménem hrozny révy vinné, t.j. činit právní úkony směřující k uzavření kupních smluv na jejich dodávku a smluvní strany se dohodli, že ohledně zpracování hroznů a poté vína do technologické fáze VŠK a prodeje vína z vlastnictví žalobce společností VINIUM, a.s. uzavřou samostatnou smlouvu. Smlouva o výkupu hroznů odkazovala m.j. na ustanovení upravující smlouvu komisionářskou v rámci obchodního zákoníku. Smlouva o výrobě vína a budoucím prodeji vína v technologické fázi VŠK odkazovala m.j. na ustanovení týkající se smlouvy o dílo, části ustanovení týkající se kupní smlouvy a smlouvy o uzavření budoucí smlouvy obchodního zákoníku (§ 536 a násl., § 289 a násl. a § 409 a násl. obchodního zákoníku). V rámci smlouvy o výrobě vína a budoucím prodeji vína v technologické fázi VŠK bylo m.j. uvedeno, že smluvní strany jsou propojenými osobami, které mezi jiným podnikají v témže předmětu podnikání, jímž je výroba vína; smluvní strany se dohodli, že za podmínek sjednaných v této a další nebo dalších souvisejících smlouvách, budou zajišťovat, aby při vzájemné spolupráci smluvních stran při výrobě vína nedošlo u některé z nich ke vzniku újmy ve smyslu ust. § 66a obchodního zákoníku a současně byla dosažena vysoká efektivita jednotlivých vykonávaných činností

vedoucí ke snížení nutných nákladů, ale nebyla přitom narušena ekonomická samostatnost smluvních stran, budou spolupracovat při výrobě vína. Společnost VINIUM, a.s. se zavázala, že pro žalobce vykoná činnost, která bude spočívat ve výrobě vína z hroznů vykoupených od třetích osob na základě smlouvy o výkupu hroznů, které jsou ve výlučném vlastnictví žalobce, přičemž tato činnost spočívá ve smlouvě popsaných dílčích činnostech (viz čl. I, čl. II citovaných smluv).

Soud souhlasí s hodnocením předmětných smluv žalovaným vyústujícím do závěrů, že žalobce byl vlastníkem hroznů i vyráběných vín po dobu jejich zpracování společností VINIUM, a.s. Byl tedy právnickou osobou, která vlastní produkt za účelem svého podnikání nebo k obchodním účelům, byl proto povinen vést evidenční knihy v rozsahu, způsobem a ve lhůtách stanovených předpisy Evropských společenství, resp. Evropské unie, zákonem o vinohradnictví a vinařství a prováděcím právním předpisem. Žalobce byl osobou povinnou vést evidenční knihy ve smyslu ust. § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství a byl výrobcem ve smyslu ust. § 14 odst. 5 a 10 Vyhlášky.

Ze smlouvy o výroby vína a budoucím prodeji vína v technologické fázi VŠK dále vyplývá, že společnost VINIUM, a.s. se zavázala, že pro žalobce vyrobí vína z hroznů vykoupených od třetích osob do technologické fáze VŠK, přičemž víno nacházející se v této fázi bude uskladněno v tancích sídla společnosti VINIUM, a.s. Žalobce se dále zavázal, že vyrobené víno ve stadiu VŠK, a to v množství vyplývajícím z vykoupených hroznů pro potřeby VINIA prodá za cenu sjednanou dále v této smlouvě s dohodnutými výjimkami (viz čl. II bod 1, 3 a 6 citované smlouvy).

Podle ust. § 3 písm. o) zákona o vinohradnictví a vinařství platí, že výrobcem se rozumí pro účely tohoto zákona fyzická nebo právnická osoba, která vyrábí nebo označuje produkt za účelem jeho uvádění do oběhu.

Ze skutkových zjištění vycházejících z obsahu správních spisů i vylíčených v žalobou napadeném rozhodnutí, které nejsou mezi účastníky řízení sporné, s ohledem na shora citované smlouvy uzavřené mezi žalobcem a společností VINIUM, a.s., jednoznačně vyplývá, že žalobce byl výrobcem vína ve smyslu ust. § 3 písm. o) zákona o vinohradnictví a vinařství, neboť si nechával vlastní hrozny zpracovat do technologické fáze VŠK výroby vína společností VINIUM, a.s., byl osobou povinnou vést evidenční knihy ve smyslu ust. § 30 odst. 1 tohoto zákona, neboť byl právnickou osobou, která vlastnila, držela produkt za účelem svého podnikání, k obchodním účelům. Neobstojí proto námitka žalobce, že sám hrozny nikdy nevykupoval, a proto neměl údaje o hmotnosti a cukernatosti vykoupených hroznů. Rovněž skutečnost, že žalobce měl smluvně ošetřenou povinnost vedení evidence podle zákona o vinohradnictví a vinařství, přičemž tuto evidenci měla vést společnost VINIUM, a.s. není pro věc rozhodná, neboť to byl žalobce, kdo byl osobou povinnou vést evidenční knihy ve smyslu ust. § 30 zákona o vinohradnictví a vinařství i ve smyslu prováděcí vyhlášky. I v tomto směru soud souhlasí s argumentací žalovaného obsaženou v žalobou napadeném rozhodnutí.

Žalobce dále namítal, že i kdyby byl povinen předmětné evidence vést, jejich nevedením nemohl být způsobem žádný škodlivý následek, příp. ohrožení spotřebitele; na základě údajů

o společnosti VINIUM, a.s. byly obě evidence žalobcem vypracovány; to, že v evidenci byly uvedeny údaje, které se později ukázaly jako nepravdivé, není možno chápat jako škodlivý následek, příp. jako ohrožení spotřebitele, neboť účelem skutkové podstaty podle ust. § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství je postihnout nevedení či nepředložení evidenčních knih. V této námitce se soud plně ztotožňuje s vyjádřením žalovaného k totožné odvolací námitce, jak je vysloveno na str. 17 a 18 žalobou napadeného rozhodnutí, žalovaný se dostatečným způsobem zabýval otázkou materiální stránky předmětného deliktu, zkoumal, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, zabýval se otázkou konkrétní společenské nebezpečnosti pojící se s konkrétním deliktním jednáním, jak tyto požadavky vyplývají z judikatury správních soudů, zejména viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2007, č. j. 8 As 29/2007 – 121. Závěry žalovaného uvedené v řešené námitce si soud osvojil a odkazuje na ně (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 – 130). Porušení povinnosti vést evidenční knihy přispělo k uvádění do oběhu vín neznámého původu, neboť žalobce měl jakožto výrobce vína povinnost evidenci vést, a to nezávisle na společnosti VINIUM, a.s.

V další části žaloby žalobce brojil proti výroku napadeného rozhodnutí žalovaného, který byl uznán vinným tím, že porušil ust. čl. 16 Nařízení, neboť uvedl spotřebitele v omyl tím, že označil vína etiketou zemí původu Česká republika, ač původ hroznů, z nichž měla být vína vyrobena, byl neznámý. Žalovaný neměl nijak přihlídnout k okolnostem, které byly skutečnou příčinou uvedení produktu neznámého původu do oběhu, přičemž tyto okolnosti neměly původ v činnosti žalobce, ten je nemohl nijak ovlivnit, příp. zjistit; žalobce tak má za to, že závěr žalovaného o nenaplnění liberačního důvodu ve smyslu ust. § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství je nesprávný, neboť žalobce v dané věci vykonal vše, co po něm bylo možno objektivně vyžadovat, aby k porušení povinnosti nedošlo, a proto neměl být uznán vinným ze spáchání uvedeného správního deliktu.

Podle ust. § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství platí, že právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila.

Z citovaného ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství vyplývá, že důkazní břemeno ohledně vyvinění žalobce leželo na něm a spočívalo v prokázání, že žalobce vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby zabránil porušení povinnosti. Rovněž i uvedenou námitku řešil žalovaný v rámci odvolacího řízení a k této se vyjádřil na str. 18 a 19 žalobou napadeného rozhodnutí, soud se se závěrem žalovaného plně ztotožňuje a odkazuje na něj. Především to byl žalobce, kdo v rozporu se zákonnou povinností nevedl stanovenou evidenci, která m.j. slouží k průkaznosti jím deklarovaného produktu. Žalobce vyjma shora již citované smlouvy uzavřené se společností VINIUM, a.s. o výkupu zboží rezignoval na ověřování původu hroznů, ačkoliv je nabýval do svého vlastnictví a byl tedy osobou, která za ně vynakládá finanční prostředky a z tohoto titulu mohl požadovat předložení průkazu jejich původu a na základě tohoto se rozhodnout, zda si je koupí, či nikoliv. Jestliže žalobce plně spoléhal pouze na soukromoprávní ujednání se společností VINIUM, a.s., nelze dovodit, že by prokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo po něm možno požadovat, aby zabránil porušení povinnosti. Úvaha žalovaného ve vztahu k této námitce je řádně odůvodněna a jak

již bylo shora uvedeno, soud na ni odkazuje. Ve smyslu ust. § 40 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství neleželo na žalovaném důkazní břemeno ohledně prokázání konkrétních opatření, které by měl žalobce provést a zda tato opatření by mohla být ve věci úspěšná; naopak to byl žalobce, jehož stíhala důkazní povinnost ve smyslu citovaného ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství. Uvedená žalobní námitka není důvodná.

Žalobce dále namítal, že se žalovaný při určování výše pokuty nezabýval také majetkovými poměry žalobce s ohledem na nutnost individualizace sankce a ač žalovaný při určování výše pokuty vzal v úvahu přitěžující i polehčující okolnosti, stanovená výše pokuty je nepřiměřená žalobcovým majetkovým poměrům. Pokud by správní orgány postupovaly v souladu se zásadami správního řízení ve smyslu ust. § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, nikdy by nemohly žalobci uložit pokutu a náhradu nákladů řízení. K této žalobní námitce soud uvádí následující.

K otázce zjišťování majetkových poměrů při stanovení výše pokuty za jiný správní delikt se zabýval Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133. Nejvyšší správní soud dovodil, že správní orgán musí mít možnost se vyvarovat uložení likvidační pokuty nezávisle na zákonných kritériích týkajících se úvahy o výši uložené pokuty. Za likvidační pokutu je nutno rozumět sankci, která je nepřiměřená osobním a majetkovým poměrům pachatele deliktu do té míry, že je způsobilá mu sama o sobě přivodit platební neschopnost, či ho donutit ukončit podnikatelskou činnost, nebo se v důsledku takové pokuty může stát na dlouhou dobu v podstatě jediným smyslem jeho podnikatelské činnosti splácení této pokuty a zároveň je zde reálné riziko, že se pachatel na základě pokuty dostane do existenčních potíží. To však neznamená, že by pokuta za jiné správní delikty měla ztratit cokoli ze své účinnosti, neboť ta musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele, přičemž nutnost účinně sankcionovat protiprávní jednání naplňující skutkové podstaty jiných správních deliktů vyplývá pro Českou republiku v řadě oblastí také z práva Evropské unie; v mnoha případech se totiž jedná o postih za porušení povinností uložených právním předpisem Evropské unie, a to již přímo nebo nepřímo na základě vnitrostátních právních předpisů transponujících unijní směrnice. Přitom Soudní dvůr Evropské unie vždy zdůrazňuje povinnost členských států postihovat porušení povinností vyplývající z unijního práva dostatečně efektivními sankcemi a zajistit tak „užitečný účinek“ unijního práva. Udělená sankce musí mít dostatečně odrazující účinek, a to jak z hlediska případné recidivy ze strany delikventa, tak z hlediska ostatních subjektů. Nejvyšší správní soud ve vztahu k právníkům osobám m.j. dovodil, že za splnění určitých podmínek může ve výjimečných případech výše pokuty mít i likvidační charakter. Pravomoci správních orgánů ke zjišťování majetkových poměrů účastníka řízení o jiném správním deliktu jsou do určité míry omezené, proto bude záležet především na účastníkovi řízení, zda projeví svůj zájem na tom, aby uložená pokuta pro něj neměla likvidační důsledky. Ve vztahu k nyní projednávané věci krajský soud uvádí, že bylo především na žalobci, aby tvrdil možný likvidační charakter uložené pokuty, což neučinil ani v rámci správního řízení, ani v rámci řízení soudního. V průběhu správního řízení žalobce neargumentoval nepřiměřeností uložené pokuty jeho majetkovým poměrům, tyto neuvedl ani ve správním, ani v soudním řízení (žalobce navíc ani výslovně neuvedl, zda pokuta má být nepřiměřeně vysoká či nepřiměřeně nízká jeho majetkovým poměrům). Za uvedené situace žalovaný nepochybil a nedošlo ani k porušení ust. § 2 odst. 1 a 4 správního řádu v souvislosti s uplatněnou žalobní námitkou. Jak uvedl sám žalobce, žalovaný vzal

v úvahu při určování výše pokuty přitěžující i polehčující okolnosti, tyto jsou dostatečně podrobným způsobem uvedeny a zhodnoceny na str. 19 – 21 žalobou napadeného rozhodnutí. V souvislosti se shora uvedeným hodnocením žalobních námitek nelze ani dovodit oprávněnost obecných poukazů na porušení zásady legality a zásad uvedených v ust. § 2 odst. 1 a 4 správního řádu.

Uplatněné žalobní námitky nebyly shledány důvodné, soud proto žalobu postupem ve smyslu ust. § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) zamítl.

VII. Náklady řízení

Výrok o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, proto mu právo na náhradu nákladů řízení nepřísluší. Žalovanému, který měl v řízení úspěch, však žádné náklady spojené s tímto řízením nad rámec jeho běžné administrativní činnosti nevznikly. Soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. 6. 2014

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu